

Hallituksen esitys Eduskunnalle työnantajan kansaneläkemaksun poistamista koskevaksi lainsäädännöksi

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi kansaneläkelakia, työnantajan sosiaaliturvamuksusta annettua lakia ja Verohallinnosta annettua lakia sekä kumottavaksi sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksun ja työnantajan kansaneläkemaksun maksuprosentista annettu laki.

Työnantajan kansaneläkemaksu ehdotetaan poistettavaksi vuoden 2010 alusta. Maksua ei enää maksettaisi tammikuussa 2010 maksettavan palkan perusteella. Kansaneläkemaksun poistuessa Kansaneläkelaitoksen osuutta verotuskustannuksista ehdotetaan alennettavaksi 2,5 prosenttiyksikköä.

Esityksessä ehdotetaan tarkistettavaksi Kansaneläkelaitokselle maksettavaa valtion osuutta koskevia säännöksiä. Työnantajan kansaneläkemaksun poistumisen jälkeen valtio rahoittasi käytännössä yksin sekä kansaneläkkeiden kustannukset että kansaneläkerahastosta maksettavien etuuksien toimintakulut.

Kansaneläkerahaston rahoitusomaisuuden vähimmäismääräksi vuoden lopussa ehdotetaan 3,5 prosenttia kansaneläkevakuutuksen vuotuisista kokonaiskuluista.

Lain voimaantulon jälkeen kansaneläkerahastoon tilitettäisiin joulukuussa 2009 maksettavien palkkojen perusteella tammikuussa 2010 maksettavat työnantajan kansaneläkemaksut sekä aikaisempien vuosien myöhässä maksettavat kansaneläkemaksut. Helmikuusta 2010 alkaen maksuun tuleva työnantajan sosiaaliturvamaksu muodostuisi yksinomaan työnantajan sairausvakuutusmaksusta.

Esitys liittyy valtion vuoden 2010 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

SISÄLLYSLUETTELO

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ	1
SISÄLLYSLUETTELO	2
YLEISPERUSTELUT	4
1. Nykytila.....	4
1.1. Yleistä.....	4
1.2. Työnantajan kansaneläkemaksu	4
1.3. Kansaneläkkeiden rahoitus.....	5
Valtion rahoitusosuus.....	5
Kansaneläkerahaston rahoitusomaisuuden vähimmäismäärä.....	5
Valtion osuuden ennakon maksaminen	6
Varojen lainaaminen ja maksuvalmiussuoritus	6
1.4. Työnantajan sosiaaliturvamaksu	6
1.5. Kansaneläkerahaston osuus verotuskustannuksista	7
2. Ehdotetut muutokset	7
2.1. Työnantajan kansaneläkemaksu	7
2.2. Kansaneläkkeiden rahoitus.....	7
Yleistä	7
Valtion rahoitusosuus.....	7
Valtion osuuden ennakon maksaminen	8
Kansaneläkerahaston rahoitusomaisuuden vähimmäismäärä.....	8
2.3. Työnantajan sosiaaliturvamaksu	9
2.4. Kansaneläkerahaston osuus verotuskustannuksista	9
3. Esityksen vaikutukset.....	10
3.1. Vaikutukset kansaneläkkeen saajien asemaan	10
3.2. Valtiontaloudelliset vaikutukset	10
3.3. Vaikutukset työnantajien asemaan	10
3.4. Vaikutukset Kansaneläkelaitoksen asemaan	12
3.5. Vaikutukset viranomaisten toimintaan.....	12
4. Asian valmistelu	12
5. Riippuvuus muista esityksistä.....	12
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	13
1. Lakiehdotusten perustelut	13
1.1. Kansaneläkelaki.....	13
1.2. Laki työnantajan sosiaaliturvamaksusta.....	14
1.3. Laki sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksun ja työnantajan kansaneläkemaksun maksuprosentista.....	14
1.4. Laki Verohallinnosta	14
2. Voimaantulo	15
LAKIEHDOTUKSET	16

kansaneläkelain muuttamisesta.....	16
työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetun lain 1 §:n muuttamisesta.....	18
sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksun ja työnantajan kansaneläkemaksun maksuprosentista annetun lain kumoamisesta	19
Verohallinnosta annetun lain 20 §:n muuttamisesta	20
LIITE	21
RINNAKKAISTEKSTIT	21
kansaneläkelain muuttamisesta.....	21
työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetun lain 1 §:n muuttamisesta.....	25
Verohallinnosta annetun lain 20 §:n muuttamisesta	26

YLEISPERUSTELUT

1. Nykytila

1.1. Yleistä

Henkilöllä on kansaneläkelainsäädännön mukaan oikeus saada eläkettä työkyvyttömyyden, työttömyyden ja vanhuuden perusteella sekä perheen huoltajan kuoleman jälkeen. Kansaneläke turvaa toimeentulon silloin, kun henkilöllä ei ole oikeutta työ- tai yrittäjäläkkeeseen tai kun tämän ansioeläkkeen määrä jää vähäiseksi.

Kansaneläkkeet rahoitetaan tällä hetkellä pääosin valtion varoista ja työnantajan kansaneläkemaksulla. Kunnat eivät ole osallistuneet kansaneläkkeiden rahoitukseen vuoden 1997 jälkeen. Vakuutetun kansaneläkevakuutusmaksun perimisestä luovuttiin vuoden 1996 alussa, minkä jälkeen myöskään vakuutetut eivät ole osallistuneet kansaneläkkeiden rahoituksen. Vuonna 2008 työnantajan kansaneläkemaksun tuotoilla kustannettiin noin kolmasosa kansaneläkemenosta, vuonna 2009 työnantajien maksuosuus on noin viidennes.

Kansaneläkettä maksettiin vuoden 2008 lopussa noin 679 500 eläkkeensaajalle, joista vanhuuseläkkeen saajia oli noin 488 500, työkyvyttömyyseläkkeen saajia noin 166 500 ja työttömyyseläkkeen saajia noin 24 000. Kansaneläkelain mukaista perhe-eläkettä maksettiin yhteensä noin 30 000 leskelle ja lapselle. Vuoden 2008 lopussa täyttä kansaneläkettä saavia oli noin 91 500.

1.2. Työnantajan kansaneläkemaksu

Työnantajan kansaneläkemaksusta säädetään kansaneläkelain (568/2007) 99 §:ssä. Yksityisten työnantajien kansaneläkemaksu on porrastettu kolmeen maksuluokkaan. Kansaneläkemaksun porrastus otettiin käyttöön vuonna 1973. Silloin toteutetun kansaneläkeuudistuksen rahoittamiseksi korotettiin pääomavaltaisten yritysten kansaneläkemaksua. Uudistuksella lisättiin pääomavaltaisten yritysten suhteellista maksuosuutta työvoimavaltaisiin yrityksiin verrattuna. Uudet maksuluokat määriteltiin poistojen ja palkkojen määrän perusteella.

Tällä hetkellä kansaneläkemaksun alimpaan ensimmäiseen maksuluokkaan kuuluvat sellaiset yritykset, joiden käyttöomaisuuden poistot ovat enintään 50 500 euroa, sekä sellaiset yritykset, joiden poistot ylittävät tämän määrän, mutta ovat kuitenkin alle 10 prosenttia maksetuista palkoista. Toiseen maksuluokkaan kuuluvat sellaiset yritykset, joiden poistot ylittävät 50 500 euroa ja ovat samalla vähintään 10 prosenttia mutta enintään 30 prosenttia maksetuista palkoista. Kolmanteen eli ylimpään maksuluokkaan kuuluvat yritykset, joiden poistot ylittävät 50 500 euroa ja ovat samalla yli 30 prosenttia maksetuista palkoista. Kansaneläkemaksun nykyisellä porrastuksella on pyritty keventämään työvaltaisten yritysten maksurasitusta.

Valtaosa yksityisistä työnantajista, noin 93 prosenttia, kuuluu ensimmäiseen maksuluokkaan. Toisessa maksuluokassa oli marraskuussa 2008 noin 2 650 ja kolmannessa maksuluokassa noin 5 150 työnantajaa. Kansaneläkemaksua määrittäessä yksityisiin työnantajiin rinnastetaan valtion liikelaitoksista annetun lain (1185/2002) mukaiset valtion liikelaitokset.

Kansaneläkelain 99 §:n mukaan työnantajan kansaneläkemaksun suuruudesta säädetään erikseen lailla. Maksun suuruudesta säädetään sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksun ja työnantajan kansaneläkemaksun maksuprosentista annetulla lailla (1262/2006).

Kansaneläkemaksun maksuprosenttia on muutettu viimeksi huhtikuun alusta 2009. Osana hallituksen 30 päivänä tammikuuta 2009 sopimaa talouden elvytyspakettia työnantajien työvoimakustannuksia alennettiin alentamalla työnantajan kansaneläkemaksua 0,801 prosenttiyksikköä. Maksun alentamista koskeva laki on voimassa vuoden 2009 loppuun.

Huhtikuussa 2009 toteutetun maksunalennuksen jälkeen kansaneläkemaksun suuruus on yksityisillä työnantajilla maksuluokittain 0,00, 2,20 tai 3,10 prosenttia palkasta. Yksityisten yritysten maksuosuus on noin viidennes.

Yksityisten yritysten maksuosuus on noin viidennes.

tyisten työnantajien keskimääräinen kansaneläkemaksu on vuonna 2009 noin 0,77 prosenttia palkasta. Muilla työnantajilla (kunta, kuntayhtymä, kunnallinen liikelaitos, evankelis-luterilainen kirkko tai sen seurakunta, seurakuntayhtymä, ortodoksinen kirkkokunta tai sen seurakunta, valtio, valtion laitos ja Ahvenanmaan maakunta) kansaneläkemaksun suuruus on 1,05 prosenttia palkasta huhtikuun alusta. Julkisen alan työnantajien keskimääräinen kansaneläkemaksu on noin 1,25 prosenttia palkasta vuonna 2009.

Työnantajan kansaneläkemaksua on ennen vuotta 2009 alennettu useaan otteeseen. Osana työllisyyden elvytystoimia työnantajien maksuja alennettiin kolme kertaa 1990-luvun alussa. Sen jälkeen kansaneläkemaksua on alennettu vuosina 1997, 1999, 2000, 2002, 2006 ja 2008. Maksujen alennuksilla on pyritty parantamaan työnantajien kilpailukykyä ja työllistämisedellytyksiä. Julkisten alojen työnantajien kansaneläkemaksuja on yhtenäistetty ja alennettu lähemmäs yksityisten alojen keskimääräistä maksutasoa. Vuonna 2008 kansaneläkemaksun alennuksella kompensoitiin samana vuonna toteutettua työnantajan työeläkemaksun korotusta.

Työnantajan kansaneläkemaksua on alennettu asteittain valtiontalouden voimavarojen puitteissa. Työnantajan kansaneläkemaksujen osuus kansaneläkkeiden rahoituksesta oli 54 prosenttia vuonna 1989. Näiden maksujen osuus on sen jälkeen pienentynyt niin, että se oli vuoden 2009 alussa noin 30 prosenttia. Kansaneläkemaksujen rahoitusosuuden pienemiseen on vaikuttanut työnantajan kansaneläkemaksun maksutason alenemisen lisäksi se, että kansaneläkejärjestelmään tehdyt muutokset kuten kuntien kalleusluokituksen poistaminen, kansaneläkkeen maksaminen vähentämättömänä julkisessa laitoshoidossa oleville ja kansaneläkkeen määrään eri vuosina tehdyt tasokorotukset on rahoitettu kokonaan valtion varoista.

Työnantajan kansaneläkemaksu on osa työnantajan lakisääteisiä pakollisia palkkaperusteisia työvoimakustannuksia. Työnantajan kansaneläkemaksu määrätään ja maksetaan työnantajan maksamien palkkojen perusteella. Kansaneläke on kuitenkin luonteeltaan perusturvaetus ja perusturvaetuedet rahoitetaan pääsääntöisesti yleisin verovaroin.

Työnantajien palkkoihin sidottujen sosiaalivakuutusmaksujen osuus työntekijän bruttopalkasta oli vuonna 2008 noin 23,5 prosenttia. Nämä maksut olivat Suomessa kansainvälistä keskitasoa. Suomea lähellä olevista maista Ruotsissa ja Virossa maksut olivat Suomea korkeammat, Norjassa ja Saksassa Suomea alhaisemmat. Tanskassa sosiaaliturva rahoitetaan lähes yksinomaan palkkaverotuksella.

1.3. Kansaneläkkeiden rahoitus

Valtion rahoitusosuus

Vuoden 2009 alusta tuli voimaan Kansaneläkelaitoksen rahoitusta selkeyttävä kansaneläkelain muutos (HE 73/2008 vp). Kansaneläkelain 97 §:ssä säädettiin valtion perusrahoitusosuudeksi 53 prosenttia kansaneläkkeistä ja kansaneläkerahastosta toimeenpantavien etuuksien toimintakuluista. Valtion varoista rahoitetaan kokonaan kansaneläkelain mukaiset perhe-eläkkeet. Jäljelle jäävä osa kansaneläkevakuutuksen etuuksista ja kuluista rahoitetaan kansaneläkelain 98 §:n mukaan työnantajan kansaneläkemaksusta kertyvillä varoilla, kansaneläkerahaston tuotoilla sekä valtion lisärahoitusosuudella. Vuoden 2009 alusta käyttöön otettu valtion lisärahoitusosuus korvasi aikaisemman valtion takuusuorituksen.

Valtion perusrahoitusosuutta kansaneläkkeiden kustannuksista korotettiin työnantajan kansaneläkemaksun 0,801 prosenttiyksikön alentamiseen liittyen 53 prosentista 76 prosenttiin toukokuun alusta 2009 (HE 11/2009 vp). Rahoitusosuuden muutos on voimassa vuoden 2009 loppuun. Muutoksen seurauksena valtion perusrahoitusosuus kansaneläkkeistä nousee vuonna 2009 noin 1 386 miljoonasta eurosta noin 1 763 miljoonaan euroon. Valtion lisärahoitusosuuden arvioidaan olevan vuonna 2009 noin 126 miljoonaa euroa.

Kansaneläkerahaston rahoitusomaisuuden vähimmäismäärä

Kansaneläkkeet maksetaan Kansaneläkelaitoksen kansaneläkerahastosta. Rahaston

maksuvalmiuden turvaamiseksi rahastossa on kansaneläkelain 101 §:n mukaan oltava kalenterivuoden päättyessä rahoitusomaisuutta vähintään viisi prosenttia kansaneläkevakuumuksen vuotuisista kokonaiskuluista. Jos vähimmäismäärä alittuu, valtion lisärahoitusosuutta kasvatetaan, kunnes viiden prosentin vähimmäismäärä täyttyy.

Kansaneläkerahaston rahoitusomaisuuden vähimmäismäärän laskentatapaa muutettiin vuoden 2009 alusta. Vähimmäismäärää laskettaessa otetaan huomioon vuotuisina kuluna kansaneläkelain mukaisten etuuksien eli kansaneläkkeiden, perhe-eläkkeiden ja lapsikorotusten kulut sekä kansaneläkerahastosta maksettavat laitoksen toimintakulut. Toimintakuluissa ei oteta huomioon eläkevastuurahastoon siirrettävää osaa. Vähimmäismäärää laskettaessa ei oteta enää huomioon valtion kokonaan rahoittamia rintamalisiä, eläkkeensaajan asumistukea ja vammaisetuuksia. Kun vähimmäismäärää laskettaessa huomioon otettavien kulujen määrää karsittiin, korotettiin samalla vähimmäismäärää laskettaessa käytettävää prosenttia neljästä viiteen. Vuonna 2009 viiden prosentin mukaisesti laskettu kansaneläkerahaston rahoitusomaisuuden vähimmäismääräpuskuri on noin 130 miljoonaa euroa.

Kansaneläkkeet ja vammaisetuudet maksetaan etuudensaajille kolmessa eri maksuryhmässä kunkin kuukauden 4., 14. ja 22 päivänä, joista ensimmäinen erä on suurin. Nykyisen puskurin määrä ylittää noin 40 miljoonalla eurolla rahastosta maksettavan kunkin kuukauden ensimmäisen maksuerän. Kuun alussa maksetaan näiden lisäksi eläkkeensaajan asumistuet yhtenä eränä Puskuri riittää käytännössä kaikkien kuun alussa maksettavien maksuerien maksamiseen myös poikkeustilanteissa, jos maksuliikenteessä olisi odottamattomia häiriöitä.

Valtion osuuden ennakon maksaminen

Valtio maksaa kansaneläkelain 103 §:n mukaan Kansaneläkelaitokselle valtion perusrahoitusosuuden enakkona kuukausittain 90 prosenttia perusrahoitusosuuden arvioidusta määrästä. Puuttuva määrä maksetaan jälkikäteen etuuksien maksukuukautta seu-

raavana toisena kuukautena, jolloin maksettujen etuuksien ja kulujen todellinen määrä on tiedossa. Valtio maksaa rahoitusosuuden ennakot Kansaneläkelaitokselle viimeistään eläkkeiden maksupäivää edeltävänä pankkipäivänä.

Kansaneläkelaitoksen on toimitettava arvio maksettavien eläkkeiden määrästä viimeistään neljä arkipäivää ennen eläkkeiden maksupäivää. Ajankohdista säädetään kansaneläkelain mukaisten etuuksien ja valtion osuuden maksamisesta annetussa valtioneuvoston asetuksessa (1182/2007).

Varojen lainaaminen ja maksuvalmiussuoritus

Kansaneläkelaitoksen rahastojen maksuvalmiutta turvaa Kansaneläkelaitoksesta annetun lain (731/2001) 12 a §:n säännös, jonka mukaan Kansaneläkelaitoksen rahastoilla on oikeus lainata varoja toisilleen vakuutta vaatimatta. Rahastojen välisistä lainoista maksetaan markkinakorkoa vastaava korko. Kansaneläkelain 102 §:n mukaan valtio kuitenkin aina viime kädessä vastaa valtion maksuvalmiussuorituksella siitä, että kansaneläkerahaston maksuvalmius on kunakin ajankohtana riittävästi turvattu.

1.4. Työnantajan sosiaaliturvamaksu

Työnantajan sosiaaliturvamaksusta säädetään työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetussa laissa (366/1963). Maksu koostuu työnantajan kansaneläkemaksusta ja työnantajan sairausvakuutusmaksusta. Työnantaja maksaa nämä kaksi maksua yhtenä maksuna, työnantajan sosiaaliturvamaksuna.

Työnantajan sosiaaliturvamaksun maksuprosentti vahvistetaan valtioneuvoston asetuksella sen jälkeen, kun työnantajan kansaneläkemaksun suuruus on vahvistettu lailla ja työnantajan sairausvakuutusmaksun suuruus on vahvistettu valtioneuvoston asetuksella. Verohallinto kerää sosiaaliturvamaksut ja tilittää maksuista kertyvät varat Kansaneläkelaitokselle jakaen ne kansaneläke- ja sairausvakuutusmaksuosuuksiksi valtioneuvoston asetuksella vuosittain vahvistettavien jakosuhteiden mukaisesti.

1.5. Kansaneläkerahaston osuus verotus- kustannuksista

Kansaneläkelaitos maksaa Verohallinnolle vuosittain korvausta Verohallinnon tilittämien maksujen perimisestä ja tilittämisestä sekä verotustiedoista. Verohallinnosta annetun lain (237/2008) 20 §:n mukaan korvaus on 8,4 prosenttia Verohallinnon vuotuisista kokonaiskustannuksista. Vuonna 2009 Kansaneläkelaitoksen Verohallinnolle maksama korvaus on yhteensä noin 34,3 miljoonaa euroa. Näistä kustannuksista 30 prosenttia eli noin 10,3 miljoonaa euroa on arvioitu työnantajan kansaneläkemaksun perimisestä ja tilittämisestä aiheutuviksi kustannuksiksi, jotka rahoitetaan osana Kansaneläkelaitoksen toimintakuluja kansaneläkerahastosta.

2. Ehdotetut muutokset

2.1. Työnantajan kansaneläkemaksu

Päättyessään työnantajan kansaneläkemaksun alentamisesta osana tammikuussa 2009 julkistettua talouden elvytyspakettia hallitus päätti samalla poistaa työnantajan kansaneläkemaksun kokonaan vuoden 2010 alusta.

Työnantajan kansaneläkemaksun poistamisen tavoitteena on alentaa nopeasti työnantajien työllistämiskustannuksia sekä siirtää kestävän kehityksen mukaisesti verotuksen painopistettä työn verotuksesta ympäristö- ja energiaveroihin. Poistojen määrään sidotun kansaneläkemaksun poistamisella pyritään myös luomaan yrityksille edellytyksiä investointien tekemiseen.

Tehdessään päätöksen työnantajan kansaneläkemaksun poistamisesta hallitus hyväksyi samalla niin sanottuun sosiaalilupoon sisältyvän työmarkkinajärjestöjen esityksen vahvistaa työeläkkeiden rahoitusta korottamalla työeläkemaksuja vuosina 2011–2014 yhteensä 1,6 prosenttiyksikköä.

Edellä olevan perusteella ehdotetaan, että työnantajan kansaneläkemaksu poistetaan vuoden 2010 alusta. Maksu poistuisi kaikilta sekä yksityisen että julkisen alan työntajilta. Kansaneläkelain 99 §:n säännös työnantajan kansaneläkemaksusta ehdotetaan maksun poistamisen vuoksi kumottavaksi.

Kansaneläkemaksun poistuessa myös säännökset kansaneläkemaksun maksuprosentista tulee kumota. Kansaneläkemaksun maksuprosentista säädetään sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksun ja työnantajan kansaneläkemaksun maksuprosentista annetulla lailla, jossa säädetään myös sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksun maksuprosentista.

Sairausvakuutuslain (1224/2004) 18 luvun 20 §:ssä on perussäännös sairausvakuutusmaksun maksuprosentista. Vuodesta 2010 sairaanhoitomaksun maksuprosentista on mahdollista sairausvakuutuslakiin otettujen vaihtelurajojen puitteissa säätää vuosittain annettavalla valtioneuvoston asetuksella. Asetuksella säätämistä koskeva sairausvakuutuslain muutos hyväksyttiin syksyllä 2008. Tämän vuoksi ehdotetaan, että laki sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksun ja työnantajan kansaneläkemaksun maksuprosentista kumottaisiin kokonaan.

Vuoden 2010 aikana kansaneläkerahastoon arvioidaan kertyvän kansaneläkemaksujen tuottoja yhteensä vielä noin 52 miljoonaa euroa. Tammikuussa 2010 rahastoon tilitetään joulukuussa 2009 maksettavien palkkojen perusteella tammikuussa 2010 maksettavat kansaneläkemaksut. Tammikuun jälkeen rahastoon kertyy vielä vuodelta 2009 ja sitä edeltäviltä vuosilta maksuun pantuja myöhässä maksettavia kansaneläkemaksuja. Nämä kansaneläkemaksutuotot pienentävät osaltaan valtion rahoitusosuutta.

2.2. Kansaneläkkeiden rahoitus

Yleistä

Tarkoituksena on, että kansaneläkkeiden kestävä rahoitus turvataan pysyvällä tavalla kansaneläkemaksun poistuessa. Samalla varmistetaan kansaneläkerahaston riittävä maksuvalmius. Kansaneläkemaksutuotot korvataan valtion rahoitusosuudella, joka kattaisi lähes kokonaan kansaneläkkeiden kustannukset.

Valtion rahoitusosuus

Esityksessä ehdotetaan, että valtio rahoitaisi kaikki kansaneläkelain mukaiset etuus- ja toimintakulut siltä osin kuin niitä ei voida

kattaa kansaneläkerahaston sijoitus- ja muilla tuotoilla. Kansaneläkerahaston sijoitustuotot olivat vuonna 2008 noin 23 miljoonaa euroa. Talouskasvun hidastuminen tulee vaikuttamaan sijoitustuottojen määrään. Kansaneläkerahaston sijoitusomaisuutta on tarkoitus siirtää asteittain eläkevastuurahastoon Kansaneläkelaitoksen toimihenkilöiden eläkevastuun katteeksi, mikä tulee osaltaan alentamaan Kansaneläkerahastoon tulevien sijoitustuottojen määrää. Sijoitustuottojen ohella kansaneläkerahaston muita tuottoja ovat rahastoon vuoden 2009 jälkeen tilitettävät kansaneläkemaksut, joiden määrä tulee vuoden 2010 jälkeen olemaan vähäinen.

Valtion lisärahoitusosuus korvasi vuonna 2009 valtion takuusuorituksen kansaneläkkeiden rahoituksen joustoeränä. Vuonna 2009 valtion lisärahoitusosuuden on arvioitu olevan noin 126 miljoonaa euroa. Kun valtio tulee jatkossa käytännössä lähes sataprosenttisesti rahoittamaan kansaneläkkeet, tällaista erillistä valtion rahoituksen joustoerää ei enää tarvita. Tämän vuoksi ehdotetaan, että valtion rahoituksen jakamisesta perusrahoitusosuuteen ja lisärahoitusosuuteen luovutaan.

Valtion osuuden ennakon maksaminen

Valtion osuuden ennako kansaneläkkeisiin maksettaisiin nykyiseen tapaan 90 prosentin suuruisena. Kansaneläkelakiin otettaisiin yleissäännös valtion osuuden ennakon maksamisesta. Tarkemmat säännökset valtion osuuden ennakon maksamisesta annettaisiin valtioneuvoston asetuksella. Kansaneläkkeet maksettaisiin edelleen kolmesti kuukaudessa, sillä yhteen maksupäivään siirtymisestä aiheutuvia muutoksia Kansaneläkelaitoksen tietojärjestelmiin ei ole mahdollista toteuttaa vielä vuoden 2010 alusta.

Valtion osuuden maksamista on tarkoitus aientaa kahdella päivällä nykyisestä. Valtion osuus maksettaisiin viimeistään kolme pankkipäivää ennen eläkkeiden maksupäivää. Valtion osuuden maksamisen aientamisella pyritään varmistamaan se, että Kansaneläkelaitos voi kaikissa tilanteissa saada eläkkeiden maksamiseen tarvittavat varat ajoissa tililleen. Aiennus tehtäisiin muuttamalla kansaneläkelain mukaisten etuuksien ja valtion

osuuden maksamisesta annettua valtioneuvoston asetusta (1182/2007). Samalla aientettaisiin kolmella arkipäivällä aikaa, jolloin Kansaneläkelaitoksen tulee viimeistään toimittaa sosiaali- ja terveysministeriölle arviot maksuun tulevien eläkkeiden määrästä.

Vastaavat valtion osuuden maksuaikataulua koskevat muutokset on tarkoitus tehdä myös kansaneläkerahastosta maksettavien muiden etuuksien maksatukseen. Muutokset koskisivat vammaisuuksista annetun lain (570/2007) mukaisten vammaisuuksien, eläkkeensaajan asumistukilain (571/2007) mukaisten asumistukien sekä rintamasotilaseläkelain (119/1977) ja ulkomaille maksettavasta rintamalisästä annetun lain (988/1988) mukaisten rintamalisien valtion osuuden maksamista. Muutokset tehtäisiin valtioneuvoston asetuksiin, joissa säädetään valtion osuuden suorittamisesta kyseisiin etuuksiin.

Kansaneläkerahaston rahoitusomaisuuden vähimmäismäärä

Kansaneläkelaitoksen valtuutettujen 10 päivänä helmikuuta 2009 sosiaali- ja terveysministeriölle lähettämässä kannanotossa kansaneläkemaksun poistamisesta edellytettiin, että työnantajan kansaneläkemaksun poistamisen yhteydessä on varmistettava kansaneläkkeiden rahoitus- ja maksuvalmius pitkäjänteisellä, vakaalla ja turvaavalla tavalla ja että kansaneläkerahastossa on edelleen säilytettävä vähintään viiden prosentin suuruisen pysyvä puskuri talouden ja maksuliikenteen odottamattomien häiriöiden varalta.

Hyväksyessään hallituksen esitykseen työnantajan kansaneläkemaksun alentamista koskeväksi väliaikaiseksi lainsäädännöksi (HE 11/2009 vp) liittyvät lakiehdotukset eduskunta edellytti vastauksessaan, että hallitus huolehtii pitkäjänteisesti Kansaneläkelaitoksen toimintamenojen kestävästä rahoituksesta sekä laitoksen riittävästä maksuvalmiudesta.

Ehdotettujen lainmuutosten tarkoituksena on säilyttää Kansaneläkelaitoksen rahoitusasema ennallaan. Kansaneläkerahastosta maksettavien etuuksien ja toimintakuluosuuden maksuvalmiuden turvaamiseksi laissa säädettäisiin edelleen rahastossa kalenteri-

vuoden päättyessä olevan rahoitusomaisuuden vähimmäismäärästä. Jos vähimmäismäärä olisi alittumassa, valtio lisäisi rahoitusosuuttaan vähimmäismäärän saavuttamiseksi.

Laissa säädetty kansaneläkerahaston rahoitusomaisuuden vähimmäismäärä kertoo rahastossa olevien varojen määrän vuoden lopussa. Se ei kerro sitä, mikä on varojen vähimmäistaso eri kuukausina vuoden aikana. Kansaneläkerahaston jatkuvan maksuvalmiuden kannalta olennaisin tekijä, rahoitusomaisuuden määrän kuukauden alin taso vuonna 2010 olisi vuoden 2009 alun rahoitussäännöillä keskimäärin 50 miljoonaa euroa vaihdellen kuukausittain 35 miljoonasta eurosta 61 miljoonaan euroon.

Vuoden 2009 alun rahoitussäännöillä, joissa kansaneläkemaksujen osuus oli vielä noin 32 prosenttia kansaneläkkeiden kokonaisrahoituksesta, kansaneläkerahaston rahoitusomaisuuden kuukauden ylimmän ja alimman tason vaihtelu olisi vuonna 2010 keskimäärin noin 70 miljoonaa euroa. Kansaneläkemaksujen poistuminen pienentäisi tätä kansaneläkerahaston rahoitusomaisuuden määrässä kuukauden aikana tapahtuvaa vaihtelua olennaisesti. Rahoitusomaisuuden ylimmän ja alimman kuukausitason ero olisi vuonna 2010 keskimäärin noin 25 miljoonaa euroa.

Esityksessä ehdotetaan, että kansaneläkerahaston rahoitusomaisuuden vähimmäismäärä olisi vuoden lopussa 3,5 prosenttia kansaneläkevakuutuksen vuotuisista kokonaiskuluista. Vuoden lopun vähimmäismäärää on mahdollista alentaa nykyisestä viidestä prosentista, koska kansaneläkerahaston rahoitusomaisuuden kuukausittainen vaihtelu olisi merkittävästi pienempi kuin kansaneläkemaksujen aikana. Ehdotettu 3,5 prosentin vähimmäismäärä nostaisi vuonna 2010 kansaneläkerahaston varojen keskimääräistä kuukauden alinta tasoa alkuvuoden 2009 rahoitussäännöillä laskettuun verrattuna ja parantaisi siten kansaneläkerahaston maksuvalmiutta.

2.3. Työnantajan sosiaaliturvamaksu

Kuten edellä kohdassa 2.1. on kerrottu, työnantajat maksavat kansaneläkemaksua viimeisen kerran tammikuussa 2010. Maksuun pantavien, myöhässä suoritettavien kan-

saneläkemaksujen osalta työnantajan maksuvelvollisuus on kuitenkin voimassa vielä kuusi vuotta palkanmaksuvuoden jälkeen eli vuoden 2015 loppuun.

Jos työnantajan sosiaaliturvamaksusta luovutettiin vuoden 2010 alusta, kansaneläkemaksuja varten jouduttaisiin luomaan siirtymäajaksi työnantajan sairausvakuutusmaksun rinnalle oma erillinen maksu- ja perimisjärjestelmänsä. Myöskään ennen vuotta 2010 aiheuttomasti maksettujen sosiaaliturvamaksujen kuittaaminen suoraan vuonna 2010 suoritettavista työnantajan maksuista ei olisi mahdollista ilman säännösten muuttamista. Työnantajat, Verohallinto ja Kansaneläkelaitos välttyisivät ylimääräisiltä tietojärjestelmien muutoksilta, jos kansaneläkemaksu suoritettaisiin siirtymäaikana edelleen sairausvakuutusmaksun ohella osana työnantajan sosiaaliturvamaksua.

Edellä esitetyn perusteella työnantajan sosiaaliturvamaksun määritelmää ehdotetaan muutettavaksi siten, että työnantajan sairausvakuutusmaksu suoritetaan työnantajan sosiaaliturvamaksuna. Uusi määritelmä koskisi tammikuussa 2010 ja sen jälkeen maksettavan palkan perusteella suoritettavia sosiaaliturvamaksuja. Sitä ennen maksetun palkan perusteella maksettava työnantajan sosiaaliturvamaksu sisältäisi entiseen tapaan myös kansaneläkemaksun.

Työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetun lain 1 §:ää ehdotetaan muutettavaksi myös siten, että työnantajan sosiaaliturvamaksun maksuprosentti säädettäisiin samaksi kuin työnantajan sairausvakuutusmaksun maksuprosentti. Tällöin työnantajan sosiaaliturvamaksun maksuprosenttia ei tarvitsisi enää nykyiseen tapaan vahvistaa erikseen annettavalla valtioneuvoston asetuksella.

2.4. Kansaneläkerahaston osuus verotuskustannuksista

Kun työnantajan kansaneläkevakuutusmaksu poistetaan, myös maksusta aiheutuvat verotuskustannukset poistuvat. Jos Kansaneläkelaitoksen verotuskustannusosuus 8,4 prosenttia säilytettäisiin ennallaan, kaikki kustannukset kohdistettaisiin sairausvakuutusrahastoon. Valtion tällä hetkellä kokonaan rahoittama kansaneläkerahaston osuus verotus-

kustannuksista on 10,3 miljoonaa euroa. Se tulisi jatkossa rahoitettavaksi sairausvakuutusrahastosta. Sairausvakuutuksen kulut rahoitetaan työnantajien maksuista kertyvällä noin 34 prosentin osuudella, vakuutettujen maksuista kertyvällä noin 40 prosentin osuudella ja valtion noin 28 prosentin osuudella.

Jotta valtion tällä hetkellä rahoittamat kansaneläkemaksun verotuskustannukset eivät siirtyisi miltään osin työnantajien ja vakuutettujen rahoitettaviksi, ehdotetaan, että Kansaneläkelaitokselle säädettyä verotuskustannusten maksuosuusprosenttia alennettaisiin 2,5 prosenttiyksikköä 8,4 prosentista 5,9 prosenttiin. Valtion rahoitusosuus verotuskustannuksista nousisi vastaavasti.

3. Esityksen vaikutukset

3.1. Vaikutukset kansaneläkkeen saajien asemaan

Kansaneläkemaksun poistamisella ei ole vaikutusta kansaneläkkeen saajien asemaan. Kansaneläkkeiden rahoitus turvataan pysyvästi ja kansaneläkkeet maksetaan vuonna 2010 ja sen jälkeen kuten tähänkin asti. Valtion kasvava rahoitusosuus ja kansaneläkerahaston rahoituspuskuri turvaavat eläkkeiden maksamisen ajallaan.

3.2. Valtiontaloudelliset vaikutukset

Valtion rahoitusosuuden kansaneläkkeistä arvioidaan olevan vuonna 2010 noin 2 442 miljoonaa euroa. Kansaneläkemaksun poistaminen lisäisi valtion osuutta kansaneläkemenoista noin 495 miljoonaa euroa vuoden 2009 lopulla voimassa olevien säännösten mukaiseen tilanteeseen verrattuna. Kun otetaan huomioon valtion työnantajana maksamien kansaneläkemaksujen poistumisen ja valtionosuuksien pienenemisen valtion menoja alentava vaikutus, valtion nettomenojen kasvu olisi vuonna 2010 noin 393 miljoonaa euroa.

Valtion saamien yhteisöverotulojen arvioidaan kasvavan kansaneläkemaksun poistamisen johdosta vuonna 2010 noin 152 miljoonaa euroa. Valtio rahoittaa kokonaan kansaneläkerahaston toimintakulut sa-

moin kuin Verohallinnon kulut, joten kansaneläkemaksun poistamisesta aiheutuvalla verotuskustannusten alenemisella ei ole valtiontaloudellisia vaikutuksia. Kansaneläkerahaston rahoitusomaisuuden vähimmäismäärän alentaminen 3,5 prosenttiin pienentäisi valtion menoja vuonna 2010 kertaluontoisesti noin 38 miljoonaa euroa.

Vuonna 2010 valtio rahoittaa kansaneläkemaksun poistamisen kustannukset pääosin valtion lainanottoa lisäämällä. Tämän jälkeen kansaneläkemaksun poistaminen on sovittu rahoitettavaksi pysyvästi korottamalla vuoden 2011 alusta sähkön, polttoöljyn, kivihii- len ja maakaasun valmisteveroa. Korotukset vaihtelisivat kevyen polttoöljyn noin 80 prosentin veronkorotuksesta maakaasun noin 328 prosentin veronkorotukseen. Energiaverojen korotuksesta hallitus antaa vuonna 2010 erillisen esityksen.

Valtion rahoitusosuuden maksamisen aientamista kahdella pankkipäivällä valtiolle aiheutuva korkotuottojen menetys on noin 0,2 miljoonaa euroa vuodessa.

3.3. Vaikutukset työnantajien asemaan

Työnantajan sosiaaliturvamaksuna maksettavan työnantajan sairausvakuutusmaksun arvioidaan nousevan vuoden 2010 alussa 0,27 prosenttiyksikköä. Kun työnantajan kansaneläkemaksu poistuu vuonna 2010, työnantajan sosiaaliturvamaksun maksuprosentti kuitenkin alenee ensi vuonna lukuun ottamatta ensimmäiseen maksuluokkaan kuuluvia yksityisiä työnantajia. Heillä sosiaaliturvamaksun maksuprosentti nousee sairausvakuutusmaksun nousua vastaavasti, kun kansaneläkemaksu poistui käytännössä jo huhtikuussa 2009 toteutetun kansaneläkemaksun alentamisen yhteydessä.

Kansaneläkemaksun poistamisen vuoksi yksityisten työnantajien sosiaaliturvamaksut alenisivat vuonna 2010 yhteensä noin 286 miljoonaa euroa vuoden 2009 lopulla voimassa olevien säännösten mukaiseen tilanteeseen verrattuna. Maksut alenisivat yksityisten työnantajien toisessa maksuluokassa noin 124 miljoonaa ja kolmannessa maksuluokassa noin 162 miljoonaa euroa.

Kuntatyönantajien sosiaaliturvamaksut alenisivat kansaneläkemaksun poistamisen

vuoksi vuonna 2010 noin 152 miljoonaa euroa, seurakuntien maksut noin 5 miljoonaa euroa ja valtiotyönantajien maksut noin 52 miljoonaa euroa. Yhteensä työnantajien sosiaaliturvamaksut alenisivat kansaneläkemaksun poistamisen vuoksi vuonna 2010 noin 495 miljoonaa euroa vuoden 2009 lopulla voimassa olevien säännösten mukaiseen tilanteeseen verrattuna. Vuonna 2009 työnantajan kansaneläkemaksuja kertyy yhteensä noin 680 miljoonaa euroa ja vuonna 2010 yhteensä noin 52 miljoonaa euroa.

Kansaneläkemaksun poistamisen välillisenä vaikutuksena kuntien saamien valtionosuuksien arvioidaan alenevan vuonna 2010 noin 50 miljoonaa euroa. Yhteisöveron tuotto muodostuisi yksityisten työnantajien kansaneläkemaksun poistamisen vuoksi suuremmaksi kuin ilman maksun poistamista. Kuntien osalta maksun poistamisen vaikutus yhteisöveron tuottoon on vuonna 2010 arvioitu 75 miljoonaksi euroksi ja seurakuntien osalta 6 miljoonaksi euroksi. Maksujen poistamisen nettovaikutus kuntiin olisi siten noin 177 miljoonaa euroa keventävä ja seurakuntiin noin 11 miljoonaa euroa vuonna 2010.

Työnantajan kansaneläkemaksun vuonna 2009 toteutettu alentaminen ja vuoden 2010 alusta ehdotettu poistaminen alentavat sekä yksityisen että julkisen alan työnantajien työvoimakustannuksia. Palkkaan perustuvien kustannusta alentamisella vähennetään painetta työvoiman lomautuksiin ja irtisanomisiin. Nopeasti toteutettavina elvytystoimina kansaneläkemaksun alentaminen ja poistaminen alentavat välittömästi työvoimakustannuksia. Kansaneläkemaksun poistamisen elvytysvaikutus kohdistuu täysimääräisenä vuoteen 2010, jolloin työttömyysasteen on ennakoitu nousevan yli kymmenen prosentin.

Valtiovarainministeriössä on arvioitu, että työnantajan kansaneläkemaksun poistaminen tukee työvoiman kysyntää usean vuoden aikavälillä yhteensä noin 10 000 hengellä. Talouden taantuman aikana tämä merkitsisi lähinnä työvoiman supistamistarpeen piene-
nemistä. Kansaneläkemaksun poistamisen on arvioitu keventävä työnteon veroastetta noin 870 miljoonaa euroa.

Kansaneläkemaksun alentamisen ja poistamisen yhteenlaskettu alennusvaikutus sadan työntekijän yrityksen työvoimakustan-

nuksiin vastaa yrityksen työntekijän 1,4-kertaista keskipalkkaa. Alennusvaikutus on suurin kolmanteen maksuluokkaan kuuluvissa yrityksissä. Tällaisessa 25 työntekijän yrityksessä maksun alentamisesta ja poistamisesta kertyvä työvoimakustannusten säästö on yhtä suuri kuin yrityksen yhden työntekijän keskipalkka.

Maailmantalouden taantuman vuoksi yksityisten yritysten investointien on arvioitu alenevan Suomessa vuonna 2009 noin kymmenen prosenttia. Poistojen ja palkkojen perusteella määräytyvä kansaneläkemaksun maksuluokka on lisännyt investointien kustannuksia, koska investointien seurauksena yritys voi joutua siirtymään matalammasta korkeampaan maksuluokkaan. Työvoimakustannusten alentamisen lisäksi kansaneläkemaksun poistamisella kannustetaan yrityksiä tekemään investointeja. Tämä kannustusvaikutus on suurin pääomavaltaisissa yrityksissä, jotka maksavat pääosin toisen tai kolmannen maksuluokan mukaista kansaneläkemaksua.

Työnantajan kansaneläkemaksun pysyvä poistaminen luo myös edellytykset työnantajien työeläkemaksun etupainotteiselle nostamiselle, mikä nopeuttaa eläkkeiden rahoitusta ja vähentää työeläkemaksun tulevaa nostopainetta.

Vuositasolla kansaneläkemaksun huhtikuun alusta 2009 toteutettu alentaminen ja vuoden 2010 alusta ehdotettu poistaminen alentaisivat työnantajien palkkaperusteisia maksuja yhteensä noin 1 065 miljoonalla eurolla. Siitä yksityisten työnantajien osuus olisi noin 695 miljoonaa euroa, kuntatyönantajien osuus noin 270 miljoonaa euroa, valtiotyönantajien osuus noin 91 miljoonaa euroa ja kirkkotyönantajien osuus noin 9 miljoonaa euroa.

Energiaverojen korotuksilla saatava nettotuotto on arvioitu noin 750 miljoonaksi euroksi vuodessa. Tällä valmisteverojen tuoton lisäyksellä katettaisiin yksityisten työnantajien kansaneläkemaksujen poistamisen kustannukset. Kuntatyönantajien kansaneläkemaksun poistamisesta valtiolle aiheutuvat kustannukset tulisivat katettua, kun kunnille maksettavat valtionosuudet alenevat ja valtion saamat yhteisöveron tuotot kasvavat kansaneläkemaksun poistamisen johdosta.

Kansaneläkemaksun poistaminen vaikuttaisi ensimmäisen kerran tammikuussa 2010 maksettavien palkkojen perusteella helmikuussa 2010 maksettaviin sosiaaliturvamaksuihin. Työnantajat maksaisivat vuonna 2010 työnantajan sairausvakuutusmaksun edelleen työnantajan sosiaaliturvamaksuna. Ehdotus kansaneläkemaksun poistamisesta ei siten edellyttäisi rakenteellisia muutoksia yritysten palkanlaskenta- ja maksujärjestelmiin.

3.4. Vaikutukset Kansaneläkelaitoksen asemaan

Kansaneläkelaitoksen kansaneläkerahastoon tilitettävien kansaneläkemaksutuottojen arvioidaan alenevan vuonna 2010 noin 627 miljoonaa euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Kansaneläkemaksun poistamisesta huolimatta kansaneläkerahastoon arvioidaan kertyvän vuonna 2010 noin 52 miljoonaa euroa kansaneläkemaksuja. Valtaosa niistä, noin 41 miljoonaa euroa, olisi joulukuussa 2009 maksettavien palkkojen perusteella maksettavia maksuja.

Maksutuottojen alenema korvattaisiin korottamalla kansaneläkerahastoon maksettavaa valtion rahoitusosuutta. Valtio vastaisi käytännössä yksin kansaneläkkeiden rahoituksesta.

Kansaneläkerahaston maksuvalmiutta parantaisi valtion rahoitusosuuden kasvu siten, että kansaneläkerahaston varojen keskimääräinen kuukauden alin taso olisi noin 13 miljoonaa euroa korkeampi kuin vuoden 2009 alun rahoitussäännöillä laskettu keskimääräinen alin taso. Lisäksi Kansaneläkelaitoksen maksuvalmiutta parantaisi valtion osuuksien maksamisen aientaminen kahdella pankkipäivällä.

Kansaneläkemaksun poistaminen alentaa Kansaneläkelaitoksen Verohallinnolle maksettavia verotuskustannuksia ja sitä kautta

Kansaneläkelaitoksen toimintakuluja. Alenusvaikutus on vuoden 2009 kustannusten perusteella arvioitu noin 10,5 miljoonaksi euroksi.

Kansaneläkemaksun poistamisen arvioidaan alentavan Kansaneläkelaitoksen henkilöstökuluja vuonna 2010 noin 2 miljoonalla eurolla vuoden 2009 lopulla voimassa olevien säännösten mukaiseen tilanteeseen verrattuna.

3.5. Vaikutukset viranomaisten toimintaan

Siirtymäaikana kansaneläkemaksun kerääminen, valvonta, periminen ja tilittäminen voivat aiheuttaa Verohallinnolle jonkin verran lisätyötä, sillä maksujen manuaaliseen valvontaan valikoituvien tapausten määrä todennäköisesti kasvaa. Toisaalta palkkojen ja poistojen määrän perusteella määräytyvän kansaneläkemaksun poistuminen tulee yksinkertaistamaan jäljelle jäävän sosiaaliturvamaksun keräämistä, valvontaa, perimistä ja tilittämistä. Kansaneläkemaksun poistamisella ei kuitenkaan arvioida olevan suoranaisia vaikutuksia Verohallinnon henkilöstömääriin.

4. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu sosiaali- ja terveysministeriössä. Valmistelun yhteydessä on kuultu valtiovarainministeriötä, Kansaneläkelaitosta, Verohallitusta sekä keskeisiä työmarkkinajärjestöjä.

5. Riippuvuus muista esityksistä

Esitys liittyy valtion vuoden 2010 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotusten perustelut

1.1. Kansaneläkelaki

97 §. *Kansaneläkerahastosta maksettavat etuudet ja kulut.* Pykälän otsikko ja sisältö muutettaisiin siten, että pykälässä ei enää säädettäisi valtion rahoitusosuudesta. Kansaneläkerahastosta maksettavat etuudet ja kulut vastaisivat voimassa olevassa pykälässä mainittuja etuuksia ja kuluja. Kansaneläkerahaston toimintakulujen lisäksi rahastosta maksettaisiin muina kuluina työkyvyttömyyden arviointiin liittyvät kulut. Käsitteestä ”valtion perusrahoitusosuus” luovutettiin ja valtion rahoitusosuudesta säädettäisiin 98 §:ssä.

98 §. *Etuuksien ja kulujen rahoitus.* Pykälän otsikko ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan pykälän uutta sisältöä. Pykälässä säädettäisiin kansaneläkerahastosta maksettavien etuuksien ja kulujen rahoittamisesta. Kansaneläkemaksun poistuessa valtio rahoittaisi ne yksin siltä osin kuin kansaneläkerahaston sijoitus- ja muut tuotot eivät niitä kata. Käsitteestä ”valtion lisärahoitusosuus” luovutettiin. Kansaneläkerahaston muita tuottoja ovat sijoitus- ja korkotuotot sekä työnantajan kansaneläkemaksuista siirtymäaikana kertyvät tuotot.

99 §. *Työnantajan kansaneläkemaksu.* Kansaneläkemaksun poistuessa pykälä ehdotetaan kumottavaksi.

101 §. *Kansaneläkerahaston rahoitusomaisuuden vähimmäismäärä.* Valtio vastaisi siitä, että kansaneläkerahastossa olisi kalenterivuoden päättyessä rahoitusomaisuutta vähintään 3,5 prosenttia kansaneläkevakuutuksen vuotuisista kokonaiskuluista. Vähimmäismäärä laskettaisiin nykyiseen tapaan eli siinä otettaisiin huomioon vuotuisina kuluina kansaneläkelain mukaisten etuuksien eli kansaneläkkeiden, perhe-eläkkeiden ja lapsikorotusten kulut sekä kansaneläkerahastosta maksettavat laitoksen toimintakulut. Toimintakuluissa ei otettaisi huomioon eläkevastuuraastoon osakesiirtona siirrettävää osaa. Pykä-

lästä poistettaisiin viimeinen virke, jossa säädetään valtion lisärahoitusosuuden suuruuden määräytymisestä.

102 §. *Valtion maksuvalmiussuoritus.* Pykälän 1 momentista ehdotetaan poistettavaksi viittaus 97 §:ään, jossa ei ole enää säännöksiä valtion rahoitusosuudesta.

103 §. *Valtion osuuden maksaminen.* Pykälän otsikko ja sisältö muuttuisivat siten, että niistä poistettaisiin valtion rahoituksen yhteydestä käsitteet ”perusrahoitusosuus” ja ”lisärahoitusosuus”. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin valtion 98 §:n mukaisen rahoitusosuuden ennakon maksamisesta. Ennakkona maksettaisiin edelleen 90 prosenttia rahoitusosuuden arvioidusta määrästä.

Kansaneläkerahaston vähimmäismäärän saavuttamiseksi valtion rahoitusosuuden ennakkoa pitää tarvittaessa voida maksaa joulukuussa 1 momentissa säädetyistä poiketen. Pykälän 2 momentissa säädettäisiin, että joustoeränä olisi joulukuussa yhtenä eränä maksettava valtion ennako kansaneläkerahaston toimintakulujen rahoittamiseen. Kyseisen valtion ennakon määrää korotettaisiin tai alennettaisiin 1 momentin mukaan määräytyvästä määrästä niin paljon, että kansaneläkerahastossa olisi vuoden lopussa rahoitusomaisuutta vähintään 3,5 prosenttia kansaneläkevakuutuksen vuotuisista kokonaiskuluista. Ennakkona maksettava määrä voisi tarvittaessa ylittää kansaneläkerahaston joulukuun toimintakulujen arvioidun määrän.

Pykälän 3 momentissa olisi nykyistä säännöstä vastaava valtuus säätää tarkemmin valtioneuvoston asetuksella valtion osuuksien vahvistamisesta ja maksamisesta sekä sitä varten tarvittavista tiedoista. Kansaneläkelaitoksen tulee toimittaa sosiaali- ja terveystieteiden ministeriölle arvio maksettavien etuuksien sekä toiminta- ja muiden kulujen määrästä. Lisäksi Kansaneläkelaitoksen tulee toimittaa arvio kansaneläkerahaston tuotoista, joita ovat Kansaneläkelaitokselle vielä tilitettävät kansaneläkemaksut sekä kansaneläkerahaston sijoitustuotot kuten rahastossa oleville varoille maksettavat korkotuotot.

104 §. Vuosilaskelma. Pykälän otsikko muuttuisi. Kansaneläkelaitoksen olisi edelleen vuosittain toimitettava arvio kansaneläkerahastosta maksettavien kulujen ja toimintakulujen sekä valtion osuuden määrystä. Arvio ehdotetaan nimettäväksi vuosilaskelmaksi. Pykälästä ehdotetaan poistettavaksi käsitteet ”valtion perusrahoitusosuus” ja ”valtion lisärahoitusosuus” ja samalla pykälää tarkistettaisiin sanonnallisesti.

Voimaantulosäännös. Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Voimaantulosäännöksen 2 momentissa ehdotetaan, että valtion osuutta kansaneläkerahaston toimintakulujen rahoittamiseen alennettaisiin vuonna 2010 tammikuusta marraskuuhun 3 miljoonalla eurolla kuukaudessa, jotta kansaneläkerahaston rahoitusomaisuuden vähimmäismäärässä olisi mahdollista saavuttaa vuoden 2010 lopussa 101 §:ssä ehdotettu 3,5 prosentin taso.

Ennen lain voimaantuloa voitaisiin ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

1.2. Laki työnantajan sosiaaliturvamaksusta

1 §. Pykälän 1 momentissa olisi lain tarkoituksesta kertova säännös työnantajan sosiaaliturvamaksun suorittamisesta.

Työnantajan sosiaaliturvamaksuun sisältyvistä maksuista säädettäisiin pykälän 2 momentissa. Kun työnantajan kansaneläkemaksu ehdotetaan poistettavaksi vuoden 2010 alusta, työnantajan sosiaaliturvamaksuna maksettaisiin sen jälkeen pelkästään työnantajan sairausvakuutusmaksu. Nykyinen määritelmä, joka sisältää myös kansaneläkemaksun, on pykälän 1 momentissa.

Pykälän 3 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että työnantajan sosiaaliturvamaksun maksuprosentti olisi saman suuruinen kuin työnantajan sairausvakuutusmaksun maksuprosentti. Työnantajan sosiaaliturvamaksun maksuprosentista ei siten tarvitsisi enää erikseen säätää valtioneuvoston asetuksella.

Voimaantulosäännös. Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010. Lakia sovellettaisiin 1 päivänä tammikuuta ja sen jälkeen maksettavan palkan perusteella suoritettavaan työnantajan sosiaaliturvamak-

suun. Sitä ennen maksetun palkan perusteella lain voimaantulon jälkeen maksettaviin kansaneläkemaksuihin lain 1 §:ää sovellettaisiin sellaisena kuin se on tämän lain voimaantullessa.

Voimaantulosäännöksen 3 momentilla kumottaisiin työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetun asetuksen 1 § myöhemmin tehtyine muutoksineen. Asetuksen 1 §:ssä on säädetty työnantajan sosiaaliturvamaksun maksuprosentin suuruudesta. Kun sosiaaliturvamaksun maksuprosentti olisi ehdotetun 1 §:n mukaan aina työnantajan sairausvakuutusmaksun maksuprosentin suuruinen, asetuksella säättäminen kävisi tarpeettomaksi.

Ennen lain voimaantuloa voitaisiin ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

1.3. Laki sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksun ja työnantajan kansaneläkemaksun maksuprosentista

1 §. Laki ehdotetaan kumottavaksi vuoden 2010 alusta, koska työnantajan kansaneläkemaksu ehdotetaan poistettavaksi silloin ja vuonna 2010 perittävän sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksun maksuprosentista on mahdollista säätää valtioneuvoston asetuksella.

2 §. Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010. Kumottavaa lakia sovellettaisiin kumoamislain voimaantulon jälkeen maksettavaan työnantajan kansaneläkemaksuun, joka suoritetaan ennen 1 päivää tammikuuta 2010 maksettavan palkan perusteella. Kumottavaa lakia sovellettaisiin myös vuodelta 2009 perittävään sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksuun.

1.4. Laki Verohallinnosta

20 §. Verokustannukset ja niiden jakautuminen. Pykälän 2 momentissa säädetään eri veronsaajatahojen maksuosuuksista niistä kustannuksista, joita verojen ja veronluonteisten maksujen perimisestä ja tilittämisestä aiheutuu Verohallinnolle. Kansaneläkelaitoksen maksuosuutta ehdotetaan alennettavaksi 2,5 prosenttiyksikköä työnantajan kansaneläkemaksun poistamisen vuoksi.

2. Voimaantulo

Lait ehdotetaan tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki**kansaneläkelain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 11 päivänä toukokuuta 2007 annetun kansaneläkelain (568/2007) 99 § ja
muutetaan 97, 98 ja 101 §, 102 §:n 1 momentti sekä 103 ja 104 §, sellaisina kuin ne ovat
 laissa 985/2008, seuraavasti:

97 §

Kansaneläkerahastosta maksettavat etuudet ja kulut

Kansaneläkelaitoksen kansaneläkerahastosta maksetaan tämän lain mukaiset vanhuuseläkkeet, työkyvyttömyyseläkkeet, lapsikorotukset ja perhe-eläkkeet sekä kansaneläkelain voimaantulon jälkeen annetun lain mukaiset työttömyyseläkkeet.

Kansaneläkerahastosta maksetaan myös maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslain (1026/1981) 15 §:n 2 momentin mukaan perusturvaosuuteen katsottavat kansaneläke- ja perhe-eläkekulut.

Lisäksi kansaneläkerahastosta maksetaan 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen etuuksien toimeenpanosta sekä Kansaneläkelaitoksesta annetun lain 12 b §:ssä tarkoitettujen muiden kansaneläkerahastosta maksettavien etuuksien toimeenpanosta Kansaneläkelaitokselle aiheutuvat toimintakulut ja muut kulut.

98 §

Etuuksien ja kulujen rahoitus

Valtio rahoittaa kansaneläkerahastosta maksettavat 97 §:n mukaiset etuudet ja kulut siltä osin kuin kansaneläkerahaston sijoitus- tuotot ja muut tuotot eivät niitä kata.

101 §

Kansaneläkerahaston rahoitusomaisuuden vähimmäismäärä

Valtio vastaa siitä, että kansaneläkerahaston vieraalla pääomalla vähennetty rahoitusomaisuus on kalenterivuoden päättyessä vähintään 3,5 prosenttia 97 §:n mukaisista kansaneläkevakuutuksen vuotuisista kokonaiskuluista (*rahoitusomaisuuden vähimmäismäärä*).

102 §

Valtion maksuvalmiussuoritus

Sen lisäksi, mitä 98 ja 101 §:ssä säädetään valtion rahoitusosuudesta, valtion tulee maksaa kansaneläkerahastoon sellainen määrä varoja, että rahaston maksuvalmius on aina riittävästi turvattu (*maksuvalmiussuoritus*). Suoritus on palautettava valtiolle, kun sitä ei enää tarvita kansaneläkerahaston maksuvalmiuden turvaamiseen.

103 §

Valtion osuuden maksaminen

Valtio maksaa Kansaneläkelaitokselle kuukausittain valtion 98 §:n mukaisen rahoitus-

osuuden ennakkona 90 prosenttia valtion rahoitusosuuden arvioidusta määrästä.

Kansaneläkerahaston toimintakulujen rahoittamiseksi joulukuussa maksettava valtion osuuden ennako määrätään kuitenkin siten, että kansaneläkerahaston rahoitusomaisuuden vähimmäismäärä voidaan saavuttaa.

Ennakoiden ja lopullisten valtion osuuksien vahvistamisesta ja maksamisesta sekä sitä varten tarvittavista tiedoista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

104 §

Vuosilaskelma

Kansaneläkelaitoksen on vuosittain toukuuun 15 päivään mennessä toimitettava sosiaali- ja terveysministeriölle laskelma kan-

saneläkerahastosta maksettavien etuuksien ja kulujen arvioidusta määrästä sekä valtion osuuden arvioidusta määrästä seuraavana vuonna (*vuosilaskelma*). Vuosilaskelmaa tulee tarkistaa, jos sen perusteet ovat olennaisesti muuttuneet.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Poiketen siitä, mitä 98 §:ssä säädetään, kansaneläkerahaston toimintakulujen rahoittamiseksi maksettavan valtion osuuden määrää alennetaan vuonna 2010 tammikuusta marraskuuhun 3 miljoonalla eurolla kuukaudessa.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

2.

Laki**työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetun lain 1 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työnantajan sosiaaliturvamaksusta 4 päivänä heinäkuuta 1963 annetun lain (366/1963) 1 §, sellaisena kuin se on laissa 1114/2005, seuraavasti.

1 §

Tässä laissa säädetään työnantajan sosiaaliturvamaksun suorittamisesta.

Sairausvakuutuslaissa (1224/2004) säädetty työnantajan sairausvakuutusmaksu suoritetaan työnantajan sosiaaliturvamaksuna.

Työnantajan sosiaaliturvamaksun maksuprosentti on sama kuin työnantajan sairausvakuutusmaksun maksuprosentti.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Tätä lakia sovelletaan 1 päivänä tammikuuta 2010 ja sen jälkeen maksettavan palkan perusteella suoritettavaan työnantajan sosiaaliturvamaksuun.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

3.**Laki****sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksun ja työnantajan kansaneläkemaksun maksuprosentista annetun lain kumoamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksun ja työnantajan kansaneläkemaksun maksuprosentista 22 päivänä joulukuuta 2006 annettu laki (1262/2006) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

2 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-

kuuta 2010.

Työnantajan kansaneläkemaksuun, joka suoritetaan ennen 1 päivää tammikuuta 2010 maksettavan palkan perusteella, sekä vuodelta 2009 perittävään sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksuun sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

4.

Laki**Verohallinnosta annetun lain 20 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Verohallinnosta 18 päivänä huhtikuuta 2008 annetun lain (237/2008) 20 §:n
2 momentti seuraavasti:

20 §

Verotuskustannukset ja niiden jakautuminen

Edellä 1 momentissa tarkoitetuista vuotuisista kustannuksista valtio perii kunnilta yhteensä 30,8 prosenttia, evankelis-luterilaisen

kirkon seurakunnilta yhteensä 4,7 prosenttia ja Kansaneläkelaitokselta 5,9 prosenttia.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 15 päivänä syyskuuta 2009

Tasavallan Presidentti**TARJA HALONEN**

Sosiaali- ja terveysministeri *Liisa Hyssälä*

*Liite
Rinnakkaistekstit*

1.

Laki

kansaneläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 11 päivänä toukokuuta 2007 annetun kansaneläkelain (568/2007) 99 § ja
muutetaan 97, 98 ja 101 §, 102 §:n 1 momentti sekä 103 ja 104 §, sellaisina kuin ne ovat
laissa 985/2008, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

97 §

Valtion perusrahoitusosuus

Valtion varoista rahoitetaan kansaneläkerahastosta maksettavien kansaneläkevakuutuksen etuuksien ja kulujen perusrahoitusosuutena:

1) 53 prosenttia tämän lain mukaisista vanhuuseläkkeistä, työkyvyttömyyseläkkeistä ja lapsikorotuksista sekä kansaneläkelain voimaansaannosta annetun lain mukaisista työttömyyseläkkeistä ja yksilöllisistä varhaiseläkkeistä;

2) tämän lain mukaiset perhe-eläkkeet kokonaan;

3) 53 prosenttia tämän lain mukaisista työkyvyttömyyden arviointiin liittyvistä kuluista sekä maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslain (1026/1981) 15 §:n 2 momentissa tarkoitetuista tämän lain mukaisista kansaneläkekuluista;

4) 3 kohdassa mainitussa lainkohdassa tarkoitettujen tämän lain mukaisien perhe-eläkekulujen kokonaan.

Ehdotus

97 §

Kansaneläkerahastosta maksettavat etuudet ja kulut

Kansaneläkelaitoksen kansaneläkerahastosta maksetaan tämän lain mukaiset vanhuuseläkkeet, työkyvyttömyyseläkkeet, lapsikorotukset ja perhe-eläkkeet sekä kansaneläkelain voimaansaannosta annetun lain mukaiset työttömyyseläkkeet.

Kansaneläkerahastosta maksetaan myös maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslain (1026/1981) 15 §:n 2 momentin mukaan perusturvaosuuteen katsottavat kansaneläke- ja perhe-eläkekulut.

Lisäksi valtion varoista rahoitetaan perusrahoitusosuutena 53 prosenttia 1 momentissa tarkoitettujen etuuksien toimeenpanosta sekä Kansaneläkelaitoksesta annetun lain 12 b §:ssä tarkoitettujen muiden kansaneläkerahastosta maksettavien etuuksien toimeenpanosta Kansaneläkelaitokselle aiheutuvista toimintakuluista.

98 §

Etuuksien ja kulujen muu rahoitus

Se osa 97 §:ssä tarkoitetuista kansaneläkevakuutuksen etuuksista ja kuluista, jota ei rahoiteta valtion perusrahoitusosuutena, rahoitetaan työnantajan kansaneläkemaksusta kertyvillä varoilla, valtion lisärahoitusosuu-
della ja kansaneläkerahaston muilla tuotoilla.

99 §

Työnantajan kansaneläkemaksu

Työnantaja on velvollinen maksamaan työnantajan kansaneläkemaksun. Yksityisen työnantajan maksu on porrastettu työnantajan kuluvan käyttöomaisuuden hankintamenoista tekemien poistojen ja maksettujen palkkojen suhteessa.

Työnantajan kansaneläkemaksu suoritetaan osana työnantajan sosiaaliturvamaksua. Työnantajan sosiaaliturvamaksusta säädetään työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetussa laissa (366/1963). Työnantajan kansaneläkemaksun maksuprosentista ja maksun porrastuksesta säädetään erikseen lailla.

101 §

Kansaneläkerahaston rahoitusomaisuuden vähimmäismäärä

Kansaneläkerahaston vieraalla pääomalla vähennetyn rahoitusomaisuuden on oltava

Lisäksi kansaneläkerahastosta maksetaan 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen etuuksien toimeenpanosta sekä Kansaneläkelaitoksesta annetun lain 12 b §:ssä tarkoitettujen muiden kansaneläkerahastosta maksettavien etuuksien toimeenpanosta Kansaneläkelaitokselle aiheutuvat toimintakulut ja muut kulut.

98 §

Etuuksien ja kulujen rahoitus

Valtio rahoittaa kansaneläkerahastosta maksettavat 97 §:n mukaiset etuudet ja kulut siltä osin kuin kansaneläkerahaston si-
joitustuotot ja muut tuotot eivät niitä kata.

99 §

Työnantajan kansaneläkemaksu

(kumotaan)

101 §

Kansaneläkerahaston rahoitusomaisuuden vähimmäismäärä

Valtio vastaa siitä, että kansaneläkerahaston vieraalla pääomalla vähennetty rahoi-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

kuitenkin kalenterivuoden päättyessä vähintään viisi prosenttia 97 §:n mukaisista kansaneläkevakuutuksen vuotuisista kokonaiskuluista (*rahoitusomaisuuden vähimmäismäärä*). *Valtion lisärahoitusosuus määräytyy siten, että rahoitusomaisuuden vähimmäismäärä saavutetaan.*

tusomaisuus on kalenterivuoden päättyessä vähintään 3,5 prosenttia 97 §:n mukaisista kansaneläkevakuutuksen vuotuisista kokonaiskuluista (*rahoitusomaisuuden vähimmäismäärä*).

102 §

Valtion maksuvalmiussuoritus

Sen lisäksi, mitä 97, 98 ja 101 §:ssä säädetään valtion rahoitusosuudesta, valtion tulee maksaa Kansaneläkelaitokselle sellainen määrä varoja, että kansaneläkerahaston maksuvalmius on aina riittävästi turvattu (*maksuvalmiussuoritus*). Suoritus on palautettava valtiolle, kun sitä ei enää tarvita kansaneläkerahaston maksuvalmiuden turvaamiseen.

102 §

Valtion maksuvalmiussuoritus

Sen lisäksi, mitä 98 ja 101 §:ssä säädetään valtion rahoitusosuudesta, valtion tulee maksaa *kansaneläkerahastoon* sellainen määrä varoja, että *rahaston* maksuvalmius on aina riittävästi turvattu (*maksuvalmiussuoritus*). Suoritus on palautettava valtiolle, kun sitä ei enää tarvita kansaneläkerahaston maksuvalmiuden turvaamiseen.

103 §

Valtion perus- ja lisärahoitusosuuden maksaminen

Valtio maksaa Kansaneläkelaitokselle kuukausittain valtion perusrahoitusosuuden enakkona 90 prosenttia perusrahoitusosuuden arvioidusta määrästä.

Valtio maksaa Kansaneläkelaitokselle kuukausittain valtion lisärahoitusosuuden enakkona määrän, joka vastaa yhtä kahdestoistaosaa lisärahoitusosuuden arvioidusta vuotuisesta määrästä. Kansaneläkelaitoksen rahoituksen turvaamiseksi tai, jos vuotuisen ennakon määrä olennaisesti muuttuu, ennakko voidaan jaksottaa edellä säädetystä poiketen.

Ennakoiden ja lopullisten valtion osuuk-sien vahvistamisesta ja maksamisesta sekä sitä varten tarvittavista tiedoista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

103 §

Valtion osuuden maksaminen

Valtio maksaa Kansaneläkelaitokselle kuukausittain valtion 98 §:n mukaisen *rahoitusosuuden* enakkona 90 prosenttia *valtion rahoitusosuuden* arvioidusta määrästä.

Kansaneläkerahaston toimintakulujen rahoittamiseksi joulukuussa maksettava valtion osuuden ennakko määrätään kuitenkin siten, että kansaneläkerahaston rahoitusomaisuuden vähimmäismäärä voidaan saavuttaa.

Ennakoiden ja lopullisten valtion osuuk-sien vahvistamisesta ja maksamisesta sekä sitä varten tarvittavista tiedoista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

104 §

Arvio seuraavan vuoden kuluista

Kansaneläkelaitoksen on vuosittain toukokuun 15 päivään mennessä toimitettava sosiaali- ja terveysministeriölle arvio kansaneläkerahastosta maksettavien kulujen ja toimintakulujen määrästä sekä arvio valtion perus- ja lisärahoitusosuuden määrästä seuraavana vuonna. Arviota tulee tarkistaa, jos sen perusteet muuttuvat olennaisesti.

104 §

Vuosilaskelma

Kansaneläkelaitoksen on vuosittain toukokuun 15 päivään mennessä toimitettava sosiaali- ja terveysministeriölle *laskelma* kansaneläkerahastosta maksettavien etuuk-sien ja kulujen arvioidusta määrästä sekä *valtion osuuden arvioidusta* määrästä seuraavana vuonna (*vuosilaskelma*). *Vuosilas-kelmaa* tulee tarkistaa, jos sen perusteet ovat olennaisesti muuttuneet.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tam-mikuuta 2010.

Poiketen siitä, mitä 98 §:ssä säädetään, kansaneläkerahaston toimintakulujen ra-hoittamiseksi maksettavan valtion osuuden määrää alennetaan vuonna 2010 tammi-kuusta marraskuuhun 3 miljoonalla eurolla kuukaudessa.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

2.

Laki**työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetun lain 1 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työnantajan sosiaaliturvamaksusta 4 päivänä heinäkuuta 1963 annetun lain (366/1963) 1 §, sellaisena kuin se on laissa 1114/2005, seuraavasti.

Voimassa oleva laki

1 §
Sairausvakuutuslaissa (1224/2004) säädetty työnantajan sairausvakuutusmaksu ja kansaneläkelaisissa (347/1956) säädetty työnantajan kansaneläkemaksu suoritetaan työnantajan sosiaaliturvamaksuna siten kuin tässä laissa säädetään.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään vuosittain työnantajan sosiaaliturvamaksun maksuprosentista. Se määräytyy työnantajan kansaneläkemaksun maksuprosentin ja työnantajan sairausvakuutusmaksun maksuprosentin yhteismäärän perusteella.

Ehdotus

1 §
Tässä laissa säädetään työnantajan sosiaaliturvamaksun suorittamisesta.

Sairausvakuutuslaissa (1224/2004) säädetty työnantajan sairausvakuutusmaksu suoritetaan työnantajan sosiaaliturvamaksuna.

Työnantajan sosiaaliturvamaksun maksuprosentti on sama kuin työnantajan sairausvakuutusmaksun maksuprosentti.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Tätä lakia sovelletaan 1 päivänä tammikuuta 2010 ja sen jälkeen maksettavan palkan perusteella suoritettavaan työnantajan sosiaaliturvamaksuun.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

4.

Laki**Verohallinnosta annetun lain 20 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Verohallinnosta 18 päivänä huhtikuuta 2008 annetun lain (237/2008) 20 §:n
 2 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

20 §

*Verotuskustannukset ja niiden jakautumi-
 nen*

 Edellä 1 momentissa tarkoitetuista vuo-
 tuisista kustannuksista valtio perii kunnil-
 ta yhteensä 30,8 prosenttia, evankelis-
 luterilaisen kirkon seurakunnilta yhteensä
 4,7 prosenttia ja Kansaneläkelaitokselta
 8,4 prosenttia.

Ehdotus

20 §

*Verotuskustannukset ja niiden jakautumi-
 nen*

 Edellä 1 momentissa tarkoitetuista vuo-
 tuisista kustannuksista valtio perii kunnilta
 yhteensä 30,8 prosenttia, evankelis-
 luterilaisen kirkon seurakunnilta yhteensä
 4,7 prosenttia ja Kansaneläkelaitokselta
 5,9 prosenttia.

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tam-
 mikuuta 2010.*

*Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
 ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
 toimenpiteisiin.*
